

Організація управлінського обліку в банківських установах

Родченко С.С., ст. викл., Харківський національний університет міського господарства

Вітчизняний банківський сектор зазнає еволюційних змін, які загалом мають циклічний характер. За цих умов банківські установи повинні миттєво коригувати напрями свого бізнесу, орієнтуючись на кон'юнктуру міжбанківського та міжнародних ринків, що створює об'єктивні передумови пошуку ефективних способів запровадження управлінського обліку в банківську практику.

Проблеми розвитку управлінського обліку в банківських установах висвітлені у працях П.Е. Житного, Л.М. Кіндрацької, В.Б. Кириленка, І.А. Клочкова, Р.Г. Ольхової, І.М. Парасій-Вергуненко. Незважаючи на вагомий науковий дослідження вчених, цілісної методики управлінського обліку в банківських установах поки що не сформовано. Тому постає важлива науково-практична проблема – розроблення рекомендацій і практичних пропозицій щодо організації та методики управлінського обліку в банках.

Ефективна організація управлінського обліку – актуальна проблема кожного банку незалежно від його масштабів та специфіки. Адже вчасно прийняті управлінські рішення сприяють оперативному маневруванню ресурсами, успішному подоланню ускладнень, які можуть виникати у процесі роботи.

Організація управлінського обліку в комерційних банках не регламентується державними органами і здійснюється на підставі міжнародного досвіду, національного законодавства, виходячи з особливостей діяльності конкретної банківської установи, під впливом економічних, юридичних та організаційних факторів.

Але в загальному вигляді побудова системи управлінського обліку передбачає наступні етапи:

- оцінка організаційної структури банку з точки зору її оптимальності;
- реорганізація структурних підрозділів та їх розподіл за центрами відповідальності;
- створення внутрішнього плану рахунків для управлінського обліку;
- розробка методики внутрішнього розподілу коштів;
- розробка методики аналізу діяльності окремих структурних підрозділів;
- розробка форм внутрішньої управлінської звітності, термінів її подання та відповідальних осіб;
- забезпечення систематичного аналізу діяльності центрів відповідальності;
- створення механізму матеріального стимулювання та штрафних санкцій.

Управлінський облік не може бути організований за одним шаблоном у всіх банківських установах.

Згідно Положення про організацію бухгалтерського обліку та звітності в банках України банки можуть вибирати відповідні політику та процедури організації управлінського обліку для визначення потрібних показників діяльності банку.

Розумна організація управлінського обліку дозволяє без додаткових витрат часу отримувати будь-яку необхідну інформацію для аналізу діяльності як структурних підрозділів, так і банківської установи в цілому, а отже користувачі даної інформації в цьому випадку отримують змогу приймати більш обґрунтовані та виважені рішення, що є сприятливим чинником успішного розвитку банківської установи.

Таким чином, будуючи систему управлінського обліку, керівництво банку повинно ретельно зважувати всі можливі чинники, що можуть вплинути на його організацію та розробити таку систему формування та руху інформаційних потоків, яка б максимально відповідала його потребам.